

**אוניברסיטת חיפה – בית הספר לניהול
תוכנית MBA-מנהלים**

קורס: הנמל כחוליה בשרשרת ההספקה

מר דוד רוזן

תכנית MBA בניהול ספנות ונמלים – מחזור א' – תקופה מס' 2

15/7/2016 - 19/5/2016

מספר הקורס: 209.7615

שעות קבלה: בתיאום מראש.

דואר אלקטרוני: david@idiliti.com

מטרות הקורס:

הקורס הנמל כחוליה בשרשרת ההספקה - מקנה ללומדים יסודות בהבנת התפקיד של הנמלים בהתפתחות הסחר הימי הגלובלי ושרשרת האספקה המלטי מודאלית בהיבט גיאוגרפי, כלכלי ולוגיסטי. ילמדו עקרונות החשיבה הלוגיסטית בתחום ה"מיקרו-לוגיסטיקה" של פעילות הנמלית מקומית ו"מאקרו לוגיסטיקה" בהיבט שרשרת הספקה אזורית. תלמד השפעת מהפיכת המכולות על תפקוד ומיצוב הנמלים, כתוצאה מהשינויים בביתוב הסחר מנמל-לנמל (PORT TO PORT) לשרשרת הספקה מלטי-מודאלית מדלת-לדלת (DOOR TO DOOR). יבחנו הממשקים בין נמלי הים לתווך היבשתי בהיבטים של תחבורה ולוגיסטיקה מלטי מודאליים. תבחן השפעת השינויים על היחסים בין העיר והנמל הימי, והתפתחות ערי נמל פנים יבשתיים.

הקורס יספק כלים להבנת תהליכים לוגיסטיים מלטי-מודאליים ברמה מקומית, אזורית וגלובלית.

האופי המתודולוגי של הקורס:

- מצגות הקורס יופיעו באתר הקורס .
- תכנים מלאים של הקורס יושלמו בהרצאות, מקורות ותרגילים.
- לאתר הקורס יועלו מאמרים וקישורים - קריאת חובה.
- יוגשו תרגילים על פי רשימת נושאים, פורמט ול"ז שיימסר במשך הקורס.

דרישות הקורס:

- הגשת העבודה בהתאם להגדרות .
- המבחן הסופי יערך **בחומר סגור** . (דפי נוסחאות יכללו בשאלון הבחינה) ומחשבון מדעי פשוט.
- **נוכחות** – בהתאם לתקנון ביה"ס הנוכחות בכיתה הינה חובה ויתקיים רישום נוכחות בכל שיעור. כל היעדרות תפחית אוטומטית מהציון היחסי הניתן לנוכחות. היעדרות מעל שתי הרצאות תגרור מניעת יכולת לגשת לבחינה. אישור היעדרות חריג מחייב פנייה לוועדת חריגים של בית הספר לניהול דרך המזכירות.
- על היעדרויות או איחורים צפויים מראש על התלמיד להודיע **בכתב** למרכזת התכנית ומרצה הקורס.
- **השתתפות פעילה** – הקורס מעודד השתתפות פעילה בשיעור והעלאת שאלות.

מבנה הציון:

- הרכב הציון הסופי בקורס: מבחן סופי: 85% , תרגילי בית: 10% , נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים 5%.

מקורות הלימוד:

מאמרי חובה ישולבו באתר מודל של הקורס

ספרי רשות:

Rodrigue J-P, *The Geography of Transport Systems*. Routledge, New York, 2013

המטרות המתוכננת להשגה בתום הקורס היא היבט אינטגרטיבי של הנושאים הבאים:

1. מהפיכת המכולות והשפעתה על מיצוב הנמלים בעידן שרשרת הספקה מלטי-מודאלית גלובלית.
2. הבנת האגלומרציה הכלכלית באירופה וארצות הברית והשפעתה על הטופולוגיה של תנועת המטענים דרך הנמלים.
3. השינויים שחלו בנמלי הים, התפתחות נמלים ומרכזים לוגיסטיים פנים יבשתיים, והקשרים ביניהם.
4. השפעת הגורמים הנ"ל על מערכת היחסים של הנמל עם הסביבה הכלכלית והעירונית.

תוכן הקורס על פי נושאים:

נושא ותוכן	נושא מס'
מבוא, התפקוד המסורתי של הנמלים - שרשרת האספקה, מהפיכת המכולות, השינויים בתפקוד נמלי ה'ים.	1
נדידת פונקציות נמליות לפנים היבשת - הרקע הכלכלי והגיאוגרפי לשינויים בטופולוגיה הלוגיסטית.	2
יתרונות המיקום של הנמלים והשתלבות הנמל בשרשרת הלוגיסטית - ניתוח גיאוגרפי כלכלי, ארה"ב.	3
הנמל וההינטרלנד, יחסי גומלין - ניתוח גיאוגרפי כלכלי, אירופה.	4
ההשלכות של תובלה משולבת (מלטי - מודאלית) על התחרות בין הנמלים - מיצוב היתרון התחרותי של הנמלים בהיבט הוליסטי של המרחב הימי והיבשתי	5
הקשר בין נמל להובלה יבשתית - הקשר של הנמל לתחבורה כבישית, מסילתית ונהרות ניתוח החלופות והממשק עם הנמל.	6
השלכות השינוי התפקודי של נמל על שימושי קרקע נמליים והשטח העורפי - תיאור המגמה של נדידת פונקציות נמליות לעורף הקרוב והרחוק.	7
ההשפעה של הנמל על העיר - דמוגרפיה, כלכלה, תעסוקה, סביבה ותחבורה.	8

* ייתכנו שינויים

בהצלחה,

דוד רוזן